

København 25.05.2024

OPSUMMERING AF EP-SPIDSKANDIDATDEBAT PÅ SKIVE FOLKEMØDE

Hvad er nyt?

På Skive Folkemøde lørdag d. 25. maj blev Europa-Parlamentsvalgkampens første tv-debat med de 11 spidskandidater afholdt. Der blev diskuteret mange forskellige emner, som kredsede om klima, migration og landbrugsstøtte.

Hvorfor er det relevant?

Danskerne skal til stemmeurnerne d. 9. juni 2024, når der skal vælges 15 danske medlemmer til Europa-Parlamentet. Siden seneste valg i maj 2019 er der sket meget i både dansk og europæisk politik, og den politiske spilleplade er vendt op og ned. Samtidig har iøjnefaldende få danskere besluttet sig for, hvor krydset skal sættes til juni. Kun hver anden vælger ved, hvad og hvem de vil stemme på til valget. Det faktum efterlader spidskandidaterne med en stor opgave i de kommende uger, når de skal overbevise befolkningen om, at netop deres parti er det rette valg.

Lidt mere kontekst

Debatten varede i lidt over en time og blev afholdt på Skive Folkemøde. Det er første gang, spidskandidaterne møder hinanden i et live tv-format. Alle spidskandidater var til stede under debatten, og netop fordi debatten foregik på Skive Folkemøde, var vinklen på de udfordringer, som især landbruget og omegnsbyerne står over for.

Materiale

Du kan læse mere om alle spidskandidater [her](#).

Du kan læse vores valganalyse og forventninger til valget [her](#).

Du kan se de forventede danske MEP'ere til EP-valget valget [her](#).

Referat af debatten

M, V, K og LA åbnede debatten med en intern debat mellem de borgerlige partier.

- Niels Flemming Hansen (K) mente, at partiet er mest egnet som kandidat til den konservative gruppe EPP på grund af et stort netværk. Argumentet, han fremførte, var, at K blandt andet har gode forbindelser til Ursula Von der Leyen.
- Ifølge Henrik Dahl (LA) var den største forskel på K og LA, at de er to forskellige partier, der fører forskellig økonomiske politik.

Herefter kom et spørgsmål fra publikum vedrørende fiskebestand og iltsvind i dansk farvand.

- RV vil bruge flere penge fra landbrugsstøtten til at redde fiskebestanden. De vil desuden forbyde bundtrawl.

- V var ikke enig med RV, men slog fast at landbruget har et ansvar for branchens udledninger. Løsninger til opretholdelse af fiskebestanden ville komme efter trepartsforhandlingerne i næste mandatperiode (i Europa-Parlamentet).
- S vil give landbrugsstøtte til landmænd, som fremadrettet vil mindske iltsvind.
- DF mener, at EU har haft ansvaret for området i over 50 år. Danmark kunne selv finde ud af fiskepolitik, så EU skal ikke have større magt på området. Magten skal i stedet uddeles lokalt og nationalt.
- M indvendte, at det store problem med fiskebestanden og iltsvind ikke var EU, men mangel på sanktioner. Havene grænser til mange lande, hvorfor problemerne bør løses tværnationalt.
- DD mener, at fiskebestanden og landmændenes udledning er et lokalt anliggende, der ikke skal reguleres i Bruxelles. Lokale løsninger bør bane vejen.
- SF mener, at Danmark stiller sig selv dårligt, hvis ikke grøn politik bliver udarbejdet i EU. De er enige med RV om et forbud mod bundtrawl.
- LA mener, at styrket håndhævelse af gældende regler er det vigtigste middel til overholdelse af EU-lovgivning.
- Å vil give mere magt til EU på området.
- Venstre foreslår en "håndhævelseskommissær", der kan kontrollere lovgivningens overholdelse lokalt.
- K mener, at EU's havstrategi skal løfte vandkvaliteten i stedet for at lave mere lovgivning.

Herefter blev der diskuteret grøn omstilling og muligheden for en ensartet CO₂-afgift i EU.

- Alle partier på nær DF, K og DD går ind for en fælles CO₂-afgift.
- LA uddyber, at CO₂-afgiften vil skabe ens rammebetingelser for landmænd. De går ind for en fælles, europæisk CO₂-afgift.
- S vil have et fælles kvotehandelssystem. Landbrugsstøtten skal omlægges.
- Ø mener ikke, at man kan have en sektor, som ikke betaler for sin forurening. Pengene fra en CO₂-afgift skal også bruges på sociale konsekvenser forårsaget af forurening.
- M vil indføre en klimatold i EU.
- DF indvendte, at Danmark udleder en promille af verdens CO₂, så problemet bliver ikke løst med en CO₂-afgift.
- RV vil indføre en ny landbrugspolitik. De henviste til udspillet 'Fra landbrugsstøtte til klima-støtte'. Der skal gives højere økonomisk gevinst ved grøn produktion.

Kandidaterne diskuterede dernæst landbrugsstøtten. Det er noget af det første, partierne skal forhandle i Parlamentet efter valget.

- S vil beholde landbrugsstøtten, men den skal udelukkende bruges på landmænd, der mindsker CO₂- og kvælstofudledning. Der skal ikke gives støtte til konventionelt landbrug, men kun til "grønne landmænd". RV er enige.
- DD vil yde mest støtte til de mest effektive landmænd, der mindsker CO₂-udledningen. DD anfægtede RV og S, fordi ikke-konventionelle køer udleder mere CO₂.
- SF mener, at Danmark bør advokere for en hurtig, grøn omstilling af landbruget.
- V mener, at dansk landbrug har omstillet sig i en lang periode, og at landmænd skal have nye instrumenter i stedet for trussel om afvikling.
- Å vil sikre, at landbrugsstøtte udelukkende gives til landmænd, der producerer mad til mennesker. Landbrugsstøtten bør tænkes sammen med kvotesystemet. Å er villige til at få dyrere fødevarer, hvis det betyder grønnere landbrug.

- LA indvendte, at landbrugsstøtten er indregnet i fødevarepriserne, og at man derfor ikke kan fjerne støtten fra den ene dag til den anden.
- RV talte om fordelene ved nye typer af følgeerhverv fra grønt landbrug. Grønne landmænd skal have mere landbrugsstøtte, og den grønne 'gevinst' skal være større.
- K anbefalede gulerod frem for pisk i forhold til landmændene.
- DF sagde, at landbrugsstøtten var 40% af EU's budget, og at EU burde prioritere hårdere, så danskerne ikke skal betale mere til unionen.
- M vil bruge et låneoptag på 750 mia. kroner til at hjælpe Ukraine og den grønne omstilling.

Herefter skulle centrum-venstre partierne i intern debat. De var repræsenteret af RV, SF, S og Å. De skulle give deres bud på, hvorfor de fortjente en stemme.

- SF fortjener en stemme for deres arbejde i den grønne gruppe og deres konkrete politik samt forandring i Europa-Parlamentet. De er grønne i både EU og Danmark. SF har erfaring og forbindelser, der er nødvendige for at lave politik.
- RV mener, at EU skal være klimaneutralt i 2040. De grønne erfaringer skal med ind i EU.
- Å's spidskandidat havde erfaring med klimapolitik fra Deloitte.
- S har siddet i EP i over 18 år og mener, at erfaring betyder noget. Udlændingeområdet adskiller S fra de andre partier. Migrationsudfordringerne skulle løses uden for EU's grænser. De ønsker ikke "tung omfordeling".
- SF var mere enige med S end med RV. Den grønne gruppe har en stor fællesnævner med den socialdemokratiske gruppe i forhold til grøn politik og socialisme.

Næste runde handlede om klimaet og klimapolitik.

- SF vil bandlyse dieselbiler fra år 2036 til gavn for den grønne omstilling. Der skal produceres flere el-biler, og der skal udbygges infrastruktur for ladestander i hele Europa.
- DD indvendte imod forbuddet mod dieselbiler, at det ville presse befolkningen på landet, da elnettet er dårligt mange steder i Danmark.
- V vil lave en europæisk strategi for ladestander.
- Ø vil have flere solceller på tagene i byerne, og EU skal ikke beslutte, hvor Danmark lægger VE-anlæg. Ø mener, at regeringspartierne er grunden til, at god EU-politik *ikke* bliver implementeret i Danmark.
- DF mener, at energien skal produceres, hvor den skal bruges. Den grønne omstilling bør ikke genere borgere på landet.
- RV vil kompensere naboer til VE-anlæg økonomisk, og der skal i højere grad gives kontante beløb. Energifællesskaber er en del af løsningen på modstand mod VE-anlæg. Den sociale klimafond bør desuden styrkes.
- LA vil inddrage lokalsamfundet i løsninger, der vedrører dem.
- K mener ikke, at EU bør blande sig i landenes energimiks. Derimod skal EU i højere grad fokusere på overproduktion af energi.

Sidste interne runde var mellem de EU-skeptiske partier, DF, DD og Ø.

- Ø vil ikke længere ud af EU. Lønmodtagernes interesser står over for social dumping, og denne kamp skal kæmpes i EU.
- DD vil heller ikke ud af EU. De vil have, at EU overholder nærhedsprincippet - altså undersøger om beslutninger kunne løses bedre nationalt eller lokalt.

- DF ønsker dansk udmeldelse ud af EU. De vil ikke afskaffe retsforbeholdet, fordi 27 selvstændige og effektive hjemsendelsesaftaler er bedre end én fælles.

Debatten sluttede af med en diskussion om migration.

- V vil stramme op på hjemsendelseslandenes betingelser for økonomisk støtte.
- S er enige med V og mener, at færre skal til EU.
- K vil have flere asylcentre uden for EU.